

тереси, тому їх потрібно вміти максимально використовувати в інтересах держави.

Зростання ролі студентства в господарському і громадському житті України визначає необхідність поглибленого вивчення проблем соціальної активності молоді, включаючи виховання, освіту, культуру, підготовку до праці, економічної діяльності, побуту і відпочинку. Виявляючи свою активність, молодь впливає на інших і змінює їх, змінюючись, іноді, при цьому і сама. Її соціальна активність виступає як здатність до соціальної взаємодії. Вона відповідає суспільній природі людини.

Соціальна активність – це активність на вищому рівні розвитку – характеризується насамперед тим, що, будучи якістю людини, вона містить у собі творчий початок, здатний впливати на зміну умов життя людей. Характеризують соціальну активність сукупністю двох ознак, наприклад, включаючи до неї і напружену діяльність, і рису особистості.

Висновок. Процес формування соціальної активності особистості відбувається під впливом двох взаємозалежних моментів - умов, що створює демократичне суспільство для розкриття творчих можливостей особистості та раціонального й ефективного використання цих умов самою особистістю.

АНОРЕКСІЯ ЯК ПРОЯВ АДИКТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ СЕРЕД СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Т.Д. ТЕРТИШНА, студентка

О.І. ОНИПЧЕНКО, канд. пед. наук, доцент

Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської обласної Ради

Студентські роки більшість вважає чи не найкращими роками у своєму житті. Саме за студентства кожен стає по-справжньому дорослою людиною, сам приймає рішення, вирішує власні проблеми. Але бувають ситуації, коли студенти не вирішують власні проблеми, а навпаки – створюють. Однією з таких проблем дослідники вважають розвиток анорексичних девіацій серед студентської молоді. Анорексія (від грецького «без апетиту») – захворювання, що характеризується критичним зниженням маси тіла. В основі цього лежить спотворене уявлення про власне тіло та змінене ставлення до процесу харчування.

Потрапляючи до великого міста та відриваючись від домашньої опіки молодь починає створювати власний життєвий простір зі своїми поглядами та переконаннями, які іноді суперечать суспільним вимогам. Ці так звані «суперечності із суспільством» в науковому середовищі мають назву – девіації, але розглядаються в контексті не лише шкоди суспільному середовищу, але й як спосіб заподіяння шкоди власному здоров'ю. Однією із таких молодіжних девіацій є анорексичні схильності, які найгостріше проявляються у молодіжному, зокрема студентському віці. Вивченням факторів, що спричинили цю тенденцію займаються вчені вже не одне десятиліття. Наприклад, дослідники з Медичної школи Університету Колорадо вважають, що великий обсяг мозку у підлітків пов'язаний з підвищеним ризиком розвитку анорексії. Вчені провели сканування мозку 19 дівчат, що навчалися в коледжах всього штату, з анорексією і 22 здорових. Виявилось, що у дівчаток з анорексією острівець головного мозку був більше порівняно зі здоровими студентками. Даний відділ мозку проявляє активність при розпізнаванні їжі. У звіті, опублікованому в Британському журналі психіатрії (British Journal of Psychiatry), йдеться, що причини можуть бути різними: сезонні зміни температури, вплив сонячних променів, застудних інфекцій або дієта матері під час вагітності. Однак не всі дослідники схильні поділяти цю думку: за їхніми словами, є низка інших факторів, що впливають на анорексичну девіацію студентства. Одним із цих факторів є соціальний. Засоби масової інформації та суспільні вимоги, сформовані на їх підставі, є безжальними. Телепередачі та модні журнали нав'язують «культ манекенниць», що спотворює уявлення про власне тіло. Тому студенти, які знаходяться в суспільстві, що керується такими нормами, є частково приреченими до фізіологічних страждань.

Соціальні вимоги до зовнішності щоденно набувають нових форм, що знову й знову провокує студентів із слабостійкою психікою до роздумів над власною ідеальністю, та провокує на необмірковані вчинки. Але був час, коли анорексичні форми не були ідеалом краси – період Великої Вітчизняної Війни та повоєнні роки. В ті часи ідеалом стає жінка з пишними формами, яка здатна виносити та народити дитину. Та цей період був недовготривалим. Незабаром до лав ідеальності повернулися анорексичні форми.

Отже, як показало дослідження цієї проблеми, на сучасному етапі суспільного розвитку студентська молодь дуже сильно піддається комунікаційним провокаціям та суспільним вимогам, що диктують «правила ідеальної зовнішності». Психологи усього світу сильно схвилювані такою тенденцією, адже прояви девіації почали проявлятися дедалі частіше, і, як стверджують науковці Російського університету дружби народів, кожна 5 дівчина має яскраво виражені анорексичні схильності. Це викликає схвилюваність у науков-

ців. Адже в подальшому така тенденція до зросту анорексичних девіацій серед студентської молоді може призвести до катастрофічних наслідків, боротися з якими буде набагато складніше, аніж подолати причини виникнення цих схильностей.

К ВОПРОСУ О ЦЕННОСТНЫХ ОРИЕНТАЦИЯХ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЁЖИ

С.Б. ТИМОФЕЕВА, старший преподаватель

*Харьковский национальный университет городского хозяйства
имени А.Н. Бекетова*

Проблема ценностных ориентаций студенческой молодёжи в реформируемом обществе, их структуры и динамики остается неизменно актуальной. В силу особой восприимчивости и высокой социальной мобильности студенческой молодёжи возникновение новых ценностных ориентаций и девальвация прежних затронули эту переходную социальную группу в большей степени, чем другие слои общества. Особую значимость здесь приобретают процессы, захватывающие ценностное сознание молодых людей, ибо именно они представляют собой ближайшее будущее данных обществ, тем более это важно в отношении потенциальной интеллектуальной, политической, экономической, культурной элиты общества, каковую представляет и себя студенчество.

Понятие ценностной ориентации неоднократно становилось в центр многочисленных исследований видных зарубежных и отечественных ученых. Особенности ценностных ориентаций студенческой молодёжи определяются влиянием следующих факторов: возрастно - демографический; амбивалентно - транзитивный; образовательный; дивиантно - деликвитный.

Система ценностных ориентаций разделяется на три большие группы: «материнские» как материально-экономические; «отцовские» как духовно - гуманитарные; символически - intersubjective как рациональные. Система ценностных ориентаций обладает определенным балансом, однако ее гомеостатичность имеет динамический, подвижный характер.

Материально-экономические ценностные ориентации. Этот вид ценностей распределяется по оси «плановая экономика - рыночная экономика». Материально - экономические ценностные ориентации студенческой молодёжи имеют двойственный характер. Они располагаются по двум осям «причастность - социальность» и «материализм - постматериализм». Духовно - гу-